

Marjolein Kloek (promotie-onderzoek)

Gekleurde recreatie in het groen

Nederland is een multiculturele samenleving waarin mensen van diverse culturele achtergrond samen wonen, werken en recreëren. Welke visies op recreatie en natuur hebben jongvolwassen Nederlanders van diverse etnische afkomst?

Momenteel is meer dan 1 op de 5 Nederlanders 1e of 2e generatie allochtoon volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS verwacht dat het aandeel allochtonen, vooral van chinese afkomst, toeneemt naar bijna 1 op 3 in 2050. Deze diversiteit aan culturen is echter minder goed terug te vinden in de Nederlandse natuur. Natuurorganisaties zoals Staatsbosbeheer, de financier van dit onderzoek, vragen zich af hoe dat komt en of het mogelijk is om natuur aantrekkelijker en beter toegankelijk te maken voor verschillende etnische groepen. Eerder in Noordwest-Europa uitgevoerd onderzoek heeft hiervoor een aantal aanwijzingen opgeleverd die door de promovenda zijn verzameld en vastgelegd (Kloek et al., 2012). Zo zijn er culturele verschillen in wat mensen ervaren als (goede, leuke) recreatie, en in wat mensen ervaren als natuur. Daarnaast ondervinden etnische groepen soms specifieke belemmeringen om te gaan recreëren in de natuur, zoals een gebrek aan kennis over natuurgebieden of discriminatie door bijvoorbeeld vervelende opmerkingen. Het onderzoek hiernaar staat echter nog in de kinderschoenen.

Groepsinterviews met allochtone jongvolwassenen

In het afgelopen jaar heeft de promovenda negen groepsinterviews uitgevoerd met in totaal 42 Arnhemse jongvolwassenen (18-35 jaar) van Turkse, Chinese of autochtone afkomst. De groepen waren gescheiden naar etniciteit en geslacht. Ze vroegen hen naar ervaringen met recreatie in de natuur, motivaties, ideaalbeelden en belemmeringen om de natuur in te gaan. Onder meer bleek dat binnen alle groepen een enkeling een erg sterke binding met

natuur had. Deze enkeling ging vaak de natuur in en liet zich daarbij door niets tegenhouden.

De meerderheid van alle geïnterviewden ging wel eens de natuur in, bijvoorbeeld om te sporten of om te 'chillen' met leeftijdsgenoten, maar had daarvoor als jongvolwassene met een druk leven weinig tijd. Natuur moest daarom vooral dichtbij huis en makkelijk bereikbaar zijn. Bijna alle geïnterviewden vonden natuur interessant en belangrijk – 'of je de natuur in gaat of niet, natuur moet er wél zijn'. Er kwam ook een aantal etnische verschillen in de beleving van natuur naar voren. Zo waren zowel Chinezen als Turken zich meer bewust van de sensorische beleving van natuur: ze beschreven niet alleen hoe bijvoorbeeld een bos eruit ziet, maar ook wat je daar ruikt, kunt proeven en de geluiden die je hoort.

Verder waren Chinezen bijvoorbeeld niet gesteld op kamperen, en Turken vreesden soms gediscrimineerd te worden in de natuur. Een wetenschappelijk artikel en een meer 'populaire' publicatie met de resultaten van dit onderzoek zijn in voorbereiding.

Hoe nu verder...

Met een grootschalige enquête zal worden uitgezocht in hoeverre de resultaten van de groepsinterviews representatief zijn voor Nederland. Verder is onderzoek gepland naar hoe natuurorganisaties allochtonen als doelgroep benaderen. Worden allochtonen bijvoorbeeld herkenbaar afgebeeld in promotiemateriaal? Daarmee hopen de promovenda en haar begeleiders een bijdrage te leveren aan het beter toegankelijk maken van de Nederlandse natuur voor iedereen.

Literatuur

Kloek, M.E., A.E. Buijs, J.J. Boersema & M.G.C. Schouten, 2012. Crossing borders: review of concepts and approaches in research on greenspace, immigration and society in Northwest European countries. *Landscape Research*, DOI: 10.1080/01426397.2012.690861.

Boven: groepsinterview autochtone vrouwen
Midden: groepsinterview Turkse mannen (foto's: Marjolein Kloek). **Onder:** groepsinterview Chinese dames/Chinese heren (foto: Louise Jerng).

